

Terveystarkastukset

Kokemäen kaupunki

Voimassa alkaen 1.1.2026

Terveystalo

Yleistä tietoa terveystarkastuksiin liittyen

Terveystarkastuksilla selvitetään työntekijöiden terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä.

Terveystarkastuksissa arvioidaan työkykyä, työstä johtuvia terveysvaikutuksia, kuntoutustarvetta, arvioidaan ja tuetaan työkykyä, edistetään terveyttä, annetaan tietoa työn riskeiltä suojautumiseksi ja kerätään tietoa työstä. Terveydentilan sekä työ- ja toimintakyvyn selvittämiseen käytetään muun muassa laboratoriotutkimuksia, kyselyjä ja muita ammattilaisen suorittamia toimenpiteitä.

Terveystarkastukseen osallistuvan on tiedettävä, mikä on terveystarkastuksen peruste, sekä saatava tietoa siitä, mihin ja miten terveystarkastuksen tietoja käytetään ja millaisia jatkotoimenpiteitä sen perusteella mahdollisesti tehdään.

Työterveystiiminne määrittää työpaikkaselvityksen ja muun yhteistyönne yhteydessä minkälaisia terveystarkastuksia organisaatiossanne on tarpeen tehdä kussakin työtehtävässä.

Terveystarkastukset voidaan jakaa seuraaviin luokkiin:

Erityinen sairastumisen vaara ja työn asettamat erityisvaatimukset

Erityinen sairastumisen vaara: Kun työhön liittyy erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavia kemiallisia, fysikaalisia tai biologisia tekijöitä, yötyötä tai erityinen väkivallan uhka, määrittää valtioneuvoston asetus terveystarkastusten järjestämistä (VnA 1485/2001). Terveystarkastuksia tulee tehdä työtä aloitettaessa sekä määrävälein silloin, kun työstä voi aiheutua erityistä sairastumisen vaaraa. Tarkoituksena on ehkäistä mahdollinen työstä aiheutuva haitta terveydelle.

Työn asettamat erityisvaatimukset terveydelle: Työtehtävä saattaa myös asettaa työntekijän terveydelle erityisvaatimuksia. Esimerkiksi palo- ja pelastusosalalla savusukeltajan terveysvaatimuksena on hyvä fyysinen ja psyykinen toimintakyky.

Osallistumisvelvoite: Työnantajan tulee huolehtia, että edellä mainituissa erityistä sairastumisen vaaraa tai terveydellisiä vaatimuksia sisältävissä työtehtävissä työntekijä käy terveystarkastuksessa työhön tullessaan ja toimittaa työnantajalle työterveyshuollon antaman lausunnon sopivuudestaan terveytensä puolesta työtehtävään. Työntekijä ei voi ilman perusteltua syytä kieltäytyä terveystarkastuksista.

Terveystarkastus työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi

Työkykylähtöiset terveystarkastukset ovat tärkeä osa varhaisen tuen toimintamallia sekä sairausvakuutuslain 90 päivän sääntöä. Terveystarkastukset työ- ja toimintakyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi ovat osa työterveyshuollon lakisääteistä toimintaa. Näissä tarkastuksissa selvitetään jäljellä olevaa työkykyä, arvioidaan työn muokkauksen tarve ja hyödynnetään kuntoutuksen mahdollisuuksia.

Terveystarkastus työllistymiskyvyn edistämiseksi

Asetukseen hyvästä työterveyshuoltokäytännöstä on kirjattu terveystarkastusperusteeksi myös työllistymisen terveydellisten edellytysten edistäminen. Terveystarkastus tehdään tarvittaessa silloin, kun henkilö on irtisanottu tai palvelussuhteen muutoin loppuessa.

Kuka tekee terveystarkastukset?

Terveystarkastukset tekee pääasiassa työterveyshoitaja. Työterveyslääkärin suorittama terveystarkastus on tarpeen esimerkiksi silloin, kun työhön liittyy erityisiä sairauden riskejä tai erityisiä terveysvaatimuksia, työntekijällä on työperäiseen sairauteen viittaavia oireita, työntekijällä on aiemmin todettu työperäinen sairaus tai tauti, työntekijällä on työkykyyn vaikuttavia

sairauksia/oireita tai kuntoutustarpeen arviointi on tarpeen. Työfysioterapeutin suorittama terveystarkastus voi olla tarpeen myös silloin, kun työhön liittyy fyysisiä vaatimuksia. Työterveyshuollon ammattihenkilöiden arvion mukaan terveystarkastuksia voivat tehdä myös muut työterveyshuollon asiantuntijat, kuten työterveyspsykologi henkisen hyvinvoinnin osalta ja ravitsemusterapeutti ravitsemuksen ja hyvinvoinnin osalta.

Lausunto terveystarkastuksesta

Sopivuuslausunto tarvitaan, kun työhön liittyy erityinen sairauden vaara tai terveydellisiä erityisvaatimuksia. Työterveyshuolto sopii työnantajan kanssa siitä, laaditaanko lausunto vapaaehtoisista, terveyden ja työkyvyn edistämiseksi tehtävistä terveystarkastuksista. Jos näin tehdään, lausunnon näkökulma vapaaehtoisissa tarkastuksissa ei ole työhön soveltuvuudessa vaan työntekijän työkyvyssä.

Sähköiset terveystarkastukset

Osana terveystarkastuksia kartoitetaan työntekijöiden terveydentilaa, työkykyä ja niihin liittyviä riskejä sähköisten kyselylomakkeiden avulla. Sähköiseen Terveystarkastukseen vastaamisen jälkeen työntekijä saa palautteen kyselystä. Kyselyn tulosten perusteella työterveyshuolto voi tarvittaessa kutsua työntekijän henkilökohtaiseen tapaamiseen.

Terveystarkastuksen vastaanottotyyppi voi määräytyä Terveystarkastuksessa havaittujen terveys- ja työkykyriskien perusteella.

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset

Videoyhteydellä tehtävät terveystarkastukset sopivat silloin, kun ne eivät edellytä henkilön fyysisistä tutkimusta, näytteenottoa tai testien tekemistä vastaanotolla. Mikäli tarkastuksessa ilmenee tarve lähivastaanotolle tai tarkastettava itse haluaa tätä, tulee lähitapaaminen aina järjestää.

Alkutarkastus

Tehdään, kun työ aiheuttaa erityistä sairastumisen vaaraa (VNa 1485/2001).

Alkutarkastuksessa arvioidaan sopivuutta työhön terveydentilan kannalta todettujen altisteiden suhteen.

Kohde: Työntekijät, jotka altistuvat työssään asetuksen määrittelemille tekijöille siinä määrin, että aiheutuu riski terveydelle tai lisääntymisterveydelle.

Määräaikaistarkastus

Tavoitteena selvittää, onko merkkejä työperäisestä altistumisesta johtuvasta terveyshaitasta, sairaudesta tai liiallisesta altistumisesta ja pitääkö työnantajan ryhtyä toimenpiteisiin altistumisen vähentämiseksi/poistamiseksi.

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi

Työterveystarkastuksen tavoitteena on selvittää terveyteen, turvallisuuteen, työkykyyn ja työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden vaikutus työntekijään. Terveystarkastuksen, haastattelun ja tarpeellisten tutkimusten perusteella selvitetään työntekijän terveydentila, työ- ja toimintakyky sekä havaitaan mahdolliset varhaiset työkykyriskit. Tarkastusten pohjalta suunnitellaan terveyttä ja työkykyä edistävät toimet.

Työhöntulotarkastus

Tarkastuksessa arvioidaan työntekijän työkykyä suhteessa tulevaan työtehtävään.

Näkökulma työhöntulotarkastuksissa on terveyden ja työkyvyn edistäminen sekä sairauksien ja työkyvyttömyyden ehkäisy.

Organisaatiosi terveystarkastukset

Alkutarkastus, Alkutarkastus, ESV

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Alkutarkastuksen piiriin kuuluvia aloja/työtehtäviä ovat mm. teknisen työn opettajat, kiinteistöalantyyöntekijät, puistotyöntekijät, koneenkuljettajat, kirvesmiehet, kunnossapitotyöntekijät.päiväkodin työntekijät (jos yötyökriteerit täyttyvät)
Altisteet ja kuormitustekijät	Melu, Pölyt ja kuidut, Haitalliset ja ärsyttävät kemikaalit, Yötyö
Tarkastuksen ajankohta	-
Rajoitukset	Ei rajoituksia
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset, Kuulotutkimus

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Ei vastausta	Vastaanotto 80min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastuksen sisältö on kuvattuna toimintasuunnitelmassa.

Työhöntulotarkastus, Työhöntulotarkastus

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Näyttöpäätetyöntekijät, ei altisteisessa työssä aloittavat työntekijät.
Altisteet ja kuormitustekijät	Näyttöpäätetyö, Psykososiaaliset
Tarkastuksen ajankohta	-
Rajoitukset	Ei rajoituksia
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyssajankohta	

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Ei vastausta	Vastaanotto 80min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Ei lausuntoa

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastuksen sisältö on kuvattu toimintasuunnitelmassa.

Määräaikaistarkastus, Määräaikaistarkastus, ESV

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Määräaikaistarkastuksen piiriin kuuluvia ovat mm. teknisen työn opettajat, kiinteistöalantöntekijät, puistotyöntekijät, koneenkuljettajat, kirvesmiehet, kunnossapitotyöntekijät. sekä tarpeen mukaan muut altisteista työtä tekevät työntekijät.
Altisteet ja kuormitustekijät	Yötyö, Melu, Pölyt ja kuidut
Tarkastuksen ajankohta	ks. Tarkastusten rytmitys
Rajoitukset	
Kutsutapa	Sovitun käytännön mukaisesti
Kutsujen lähetyksajankohta	Tasaisesti vuoden mittaan
Tarkastusten rytmitys	Tarkastukseen kutsutaan työntekijät seuraavasti: vuoden välein (sisältää: ks. Tutkimukset ja kyselyt). Melutyössä aloittavat työntekijät: Työhöntulosta 4 vuotta, 1 vuoden välein (sisältää: Kuulotutkimus).

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt	Terveyskysely
Laboratoriokokeet ja tutkimukset	TTH Screen next gen -laboratoriotutkimuspaketti, Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset, Kuulotutkimus

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Matala työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 80min
Ei vastausta	Vastaanotto 80min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastuksen sisältö on kuvattu toimintasuunnitelmassa.

Määräaikaistarkastus, Määräaikaistarkastus, yötyö

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat	Yötyöntekijät, joilla yötyökriteerit täyttyvät.
-----------------------------------	---

Altisteet ja kuormitustekijät
Tarkastuksen ajankohta
Rajoitukset
Kutsutapa
Kutsujen lähetyssajankohta
Tarkastusten rytmitys

Yötyö
ks. Tarkastusten rytmitys

Sovitun käytännön mukaisesti
Tasaisesti vuoden mittaan
Tarkastukseen kutsutaan työntekijät seuraavasti:
vuoden välein (sisältää: ks. Tutkimukset ja kyselyt).
20-49-vuotiaat yötyötä tekevät työntekijät: 20-50 -vuotiaat, 5
vuoden välein (sisältää: Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja
tutkimukset).
50-60 -vuotiaat yötyöntekijät: 50-60 -vuotiaat, 3 vuoden välein
(sisältää: Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset).
Yli 60-vuotiaat yötyöntekijät: 60-eläkeikä, 2 vuoden välein
(sisältää: Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset).

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt
Laboratoriokokeet ja tutkimukset

Terveyskysely, AUDIT-kysely (paperinen), Yötyö-kysely
Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset

Terveystarkastuksen toteutus:

Vastaanottoajan tyyppi

Merkittävä työkyky- tai terveysriski
Kohonnut työkyky- tai terveysriski
Matala työkyky- tai terveysriski
Ei vastausta

Vastaanotto 80min
Vastaanotto 80min
Vastaanotto 80min
Vastaanotto 80min

Vastaanottava ammattilainen
2. vastaanottava ammattilainen
Lausunto terveystarkastuksesta

Työterveyshoitaja
Tarvittaessa
Altisteisen työn sopivuuslausunto

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastuksen sisältö on kuvattu toimintasuunnitelmassa

Terveystarkastukset terveyden ja työkyvyn edistämiseksi, Tarkastus terveyden edistämiseksi ikäryhmittäin

Terveystarkastukseen osallistuvat työntekijät:

Terveystarkastukseen osallistuvat

Ei altisteista työtä tekevät työntekijät.
Terveystarkastukset 5 vuoden välein sähköisen terveystarkastuksen
avulla työpaikkaselvitysten yhteydessä työyhteisön
työntekijöille.

Tarkastuksen ajankohta
Rajoitukset
Kutsutapa
Kutsujen lähetyssajankohta

20-eläkeikä: 5 vuoden välein
Ei rajoituksia
Sovitun käytännön mukaisesti
Tasaisesti vuoden mittaan

Tutkimukset ja kyselyt:

Kyselyt
Laboratoriokokeet ja tutkimukset

Terveyskysely
Muut tarvittavat laboratoriokokeet ja tutkimukset

Terveystarkastuksen toteutus:**Vastaanottoajan tyyppi**

Merkittävä työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Kohonnut työkyky- tai terveysriski	Vastaanotto 60min
Matala työkyky- tai terveysriski	Soittoaika 20min
Ei vastausta	Vastaanotto 20min
Vastaanottava ammattilainen	Työterveyshoitaja
2. vastaanottava ammattilainen	Tarvittaessa
Lausunto terveystarkastuksesta	Ei lausuntoa

Lisätietoa terveystarkastuksesta:

Terveystarkastussisältö on kuvattu toimintasuunnitelmassa.